

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Magyar

testvéreink ma ismét az urnák elé járulnak, hogy leadják szavazataikat azokra, akiket a szenátusba küldeni óhajtanak. Hisszük, hogy a magyarság, miként a képviselőválasztáson most is zárt sorokban, öntudattal vesz részt a választáson. Nemesak azért kötelesség ez, mert a szavazástól távolmaradókat megbüntetik, hanem kötelességünk fajunkkal és kulturánkkal szemben, hogy kitartsunk a kisebbségi blokk mellett. A mai szenátorválasztáson résztvesznek mindazok a szavazók, akik elmúltak negyvenévesek. Temesvárott ma is hét szavazóhelyiség lesz, amelyekben nemesak temesvári választók, hanem a szomszédos községek is szavaznak. A temesvári választók nevük kezdőbetűi szerint a következő szavazóhelyiségekben szavaznak: A, B, C a Banatia német internátusban, D, E, F, G, azonkívül Gyirok község a felső kereskedelmi iskolában, H, I, J, K a piarista gimnáziumban, L, M, N, O, azonkívül Ság község a zsidó liceumban, P, Q, R, S, Sz, azonkívül Csernegyháza község a Diaconovici Loga állami liceumban, St, T, U, V, W, Z, Zs a Carmen Sylva leányliceumban, végül Kisoda, Berekszó, Giroda, Szakálháza, Ujszentés és Ujgiroda községek a siketnéma intézetben. A szavazás reggel hét órakor kezdődik és egyfolytában tart mindaddig, amíg szavazók jelentkeznek.

A kisebbségi blokk listájának jele most is a dőlt kereszt, vagy szorzójel,

mely alatt a következő jelöltek neve áll: 1. Muth Gáspár dr., 2. Tornya Gyula dr., 3. Blaskovics Ferenc, 4. Reitter Imre dr.

A romániai kisebbségek, amelyek egymásrautaltságuk felismerésében, megalkották a kisebbségi blokkot, az ország törvényeinek keretein belül maguknak boldogabb jelent és utódaiknak szebb jövőt akarnak biztosítani. Ennek a küzdelemnek egyik jelentős része az, hogy a szenátusba olyan férfiakat igyekeznek küldeni, akik ott jogiért sikra szállanak és érdekeiket megvédik. Temes megyében a kisebbségi blokk választása olyan férfiakra esett, akik ebben a küzdelemben már sok érdemet szereztek. Elismerésünket, hálánkat és további munkásságukba vetett bizalmunkat méltóan csak úgy fejezhetjük ki, ha mindnyáján, akik kisebbségi sorsban élünk, szavazatunkat arra a listára adjuk, melyen jelöltjeink neve olvasható és amelynek jele a szorzójel, a dőlt kereszt. Ha szilárdan és egységesen kitartunk, akkor e jelben győzni fogunk!

Megnyitották a csődöt a Szerb Takaréék ellen

Az igazgatóság két tagja tegnap megjelent a törvényszéken és megkérte az intézet ellen a csődöt, amelyet a bíróság már el is rendelt

Ungurean Emanuel ügyvéd lett a csőd tömeggondnoka

Temesvár, július 10.

A Bánság pénzügyi életének szenzációja már hetek óta a Temesvári Szerb Takarékpénztár válsága, amely nemesek gazdasági, hanem büntetőjogi szempontból is az utóbbi évtizedek legnagyobb bankbukása. Heteken át tartó tanácskozások és tárgyalások után a szerb bank igazgatósága olyképpen kereste a megoldási lehetőségeket, hogy magát lehetőleg mentesítse azok alól a következmények alól, amelyek ellen a bukásban az igazgatóságot érhetik. Két nap előtt olyértelmi megoldás jött létre, hogy a Szerb Takarékpénztár elkerüli a csődöt és inkább a békés likvidációhoz folyamodik.

A két nap előtti tanácskozás után az volt a helyzet, hogy a Szerb Takarékpénztár rendkívüli közgyűlés keretében kimondja az intézet felszámolását. Tegnapra azonban minden felborult és megváltozott a helyzet.

Még ez év január tizenegyedikén a Banca de Scont a Romániai temesvári fiókja, amikor látta, hogy a Szerb Takarékpénztár nehézségekkel küzd, követelésének biztosítására megkapta Hauska akkori vezérigazgatótól az intézet birtokában lévő hétmillió leinyi váltótárcaát, amely jóformán egyetlen aktívuma az intézetnek. Az igazgatóság arra az álláspontra helyezkedett, hogy ez a váltótárca átengedése az ő tudta nélkül történt. Hauska Rudolf ezt illetéktelenül tette meg és az intézet felszámolását úgy gon-

dolták keresztülvinni, ha ezt a váltótárcaállományt a Banca de Scont visszaadja. Grigorov, a Banca de Scont felügyelője, erre kerekén kijelentette, hogy ezzel ne számítsanak. A szerb bank igazgatósága ezután a csödhöz folyamodott. Az igazgatóság a csödtörvény azon intézkedésére támaszkodik, hogy a hat hónapon belül történt jogügyletek megtámadhatók és a csöddel kívánja elérni azt, hogy a csödtömeggondnok a hétmillió leies váltótárcaát visszakövetelje a Banca de Scont a Románitól és azt az aktívához csatolja.

Tegnap délben megjelent Zsivanovics Mihály dr. és Prekajszky Pál, a Temesvári Szerb Takarékpénztár igazgatóságának két tagja, Halász István referens csödbírónál és egy 1927. június hó huszonegyedikéről keltezett kérvényben kérték a Szerb Takarékpénztár ellen a csőd megnyitását.

A kérvény csupán annyit említ fel, hogy a szerb bank a fizetéseit beszüntette, az aktívák jelentékenyen kisebbek a passzíváknál és ezen az alapon kéri a bank maga ellen a csődöt.

A kérvényhez a vagyoni állagot feltüntető kimutatás nem volt csatolva és ezt azzal indokolták, hogy három hete folyik már a vagyoni állag összeírása, de a mai napig nem tudtak tisztázt képet kapni. A való helyzet megismeréséhez az, hogy az igazgatóság azért kérte olyan sürgősen maga ellen a csődöt, mert július tizenegyedikén hat hónap eltelt és azután már nem lehet

vitatni a hétmilliónyi váltótárca sorsát. Tehát július tizenegyedikén előtt kellett a csőd iránt a kérelmet beadni.

Halász István táblabíró azonnal tanácsba vitte a kérelmet és Fehér Kristóf dr. elnöke alatt működő csödbíróság rövid jegyzőkönyvvétel után még szombaton délben kihirdette a Szerb Takarékpénztár ellen a csődöt. Csödtömeggondnokká Ungurean Emanuel ügyvédet, helyettesévé Lazar Kornél dr. ügyvédet nevezték ki. Hites könyvszakértő Stinghe János felsőkereskedelmi iskolai igazgató, míg az ügyben szereplő közjegyző Pentia József dr. lett. A követelések bejelentésének határidejét szeptember tizenötödikéig állapították meg, azok hitelesítése szeptember huszonnyolcadikán történik, míg a csödválasztmány október elsején ül össze. A csödkérelemmel kapcsolatosan Róth Dezső dr. ügyvédnek, aki Hauska Rudolfot képviseli, nem áll módjában a Hauska által rendelkezésre bocsátott hárommillió lei készpénzt a likvidálás érdekében felhasználni.

Különbösen az igazgatóság a csödkéréssel kapcsolatban jónak látta, hogy a maga nevében is megtegye a büntető feljelentést Hauska Rudolf és Rajna-Rosenthal Gyula ellen. Az igazgatóság tagjai azt hangoztatják, hogy ők közvetve egyáltalában nem felelhetnek volt igazgatóik bűnös manipulációért.

A csödtől eltekintve a temesvári ügyészség hivatalból tovább folytatja a nyomozást és megállapítja majd, hogy az igazgatóság a két igazgató és a főkönyvelő bűnös manipulációról tudott-e, az igazgatóság egyes tagjai érdekeltek voltak-e ezekben az üzletekben, kaptak-e a haszonból és volt-e tudomásuk arról, hogy az 1925. és 1926. évi mérleg hamis volt. Az igazgatóság büntetőjogi felelőssége természetesen nem vitás és az a törvény értelmében feltétlenül fennáll.

SZTRAJKOLNAK A BUKARESTI LAPSZEDŐK. Bukarestből jelentik: A fővárosban a lapszedők sztrájkba léptek és emiatt a bukaresti lapok csak kisebb terjedelemben jelentek meg.

Törzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'24, Párisban 15'75

Temesvári magánárfolyamok 1927 július 10-én reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban a harmadik bankjegyet középkeresetben.

Angol font: 790'00—792'00—790'00, dollár: 162'50—163'00—162'50, dinár: 2'86 külföldi, 2'80 belföldi, 2'80 effect, hollandi forint: 65'00—65'20—65'00, francia frank: 6'37—6'40—6'40, olasz lira: 8'90—8'95—9'00, cseh korona: 4'82—4'83—4'70, osztrák silling: 22'90—23'00—23'00, német márka: 38'60—38'70—38'70, magyar pengő: 28'30—28'40—28'50, svájci frank: 31'30—31'40—31'40.

Terményárak:

Buza 720, árpa 430, rozs 550, zab 410, tengeri 500 lei métermársánsként ab feladóállomás.

A temesvári csata hetvennyolcadik évfordulója

alkalmából a Szabadfalu határában felfedezett nyolc egyes és egy tömegsír hősi halottait új kriptába helyezték és föléje a község lakosságának kegyelete fehér márványobeliszket emelt

Bem apó Szabadfalun nevezte ki Petőfi Sándort őrnaggyá

Temesvár, július 10.

Szabadfalu temetőjében új siremlék emelkedik. Fehér márványobeliszket rajta aranybetűk mondják:

Itt nyugsznak az 1848-49-iki magyar szabadságharc alatt a Temesvár körüli csatározásokban elesett hős honvédek.

Hetvennyolc évi pihenés után — mint megirtuk — a honvédek esontjai új sirba költöztek. Első pihenő helyüket a véletlen fedte föl. A szabadfalusi temetőben az egyik tehető gazda kriptát akart családjára részére építtetni. Az ásási munkák közben egyszerre nagyobb számú emberi csontok akadtak. Azonnal jelentették ezt Simonich Miksa plébánosnak, aki intézkedett, hogy a kriptáépítés munkálatait hagyják abba, majd a helyszínén maga is megvizsgálta a leletet. Lassan, óvatosan fejtették tovább a homokot és találtak nyolc egyes sirt és egy tömegsirt. A csontok mellett talált tárgyakból és Szabadfalu község régebbi anyakönyveiből kétségtelenül megállapították, hogy itt honvédek földi maradványairól van szó.

1849. év elején a Temesvárhoz közeli Szabadfalu mellett magyar honvédség táborozott.

Ott volt a híres Bem tábornok is és ott volt vele segédtsíztje, a halhatatlan Petőfi Sándor, akit Bem apó éppen Szabadfalun nevezett ki őrnaggyá.

Bem és Petőfi — ez utóbbi emlékéért a szabadfalusi parkban emlékkő hirdeti — a nyáron Erdély felé húzódtak, hogy ott aztán ama szerencsétlen júliusvégi napon rájuk szakadjon a seregsvári végzet, mely egyben megfosztotta a magyar nemzetet legnagyobb költőjétől. Bem főhadserégének Szabadfalu mellől való elvonulása után azonban még visszamaradt ott egy tekintélyes magyar honvédsereg, amely a temesvári várát megszállva tartó császári zsoldosokkal folytatta a csatározásokat. Ezek a csatározások tulajdonképpen kora tavasztól július végéig folytak és ezekben estek el a Szabadfaluban eltemetett honvédek.

Az egyik egyes sírban a csontváz mellett kardot és pisztolyt is találtak jelölül annak, hogy az ott eltemetett hőst fegyverestül helyezték a földbe. Barna attilájának már csak foszlányai voltak meg, ellenben a nehéz aranypaszomány majdnem teljes egészben megmaradt, csupán annyi az elváltozás rajta, hogy sárga színe feketére tompult a siri sötétségben.

A szabadfalusi katolikus plébánia anyakönyve szerint ez a hős Villám János székesfehérvári születésű honvédezredes volt, akit 1849. április 17-én esett el. Így jegyezte be az anyakönyvbe Farczady Mihály tábori lelkész.

Villám ezredes után különböző meghalt polgári egyének között 1849 júliusig még hét másik honvéd halálának bejegyzése következik. Köztük van egy Széki nevű őrmester is. 1849. július 28-án folyt le Szabadfalu és Temesvár között az ugynevezett temesvári csata. Ennek negyvenegy honvédhalottját szintén a szabadfalusi temetőben temették el tömegsírban az egyenkint eltemetett nyolc honvéd mellé. A róluk szóló anyakönyvi bejegyzés azonban már csak októberben történt meg utólag. Neveik nincsenek felsorolva, hanem megemlíti a bejegyzést végző káplán, hogy a beirást a volt tábori lelkész egyik feljegyzése és a falubeliek bemondása alapján eszközölte. Érdekes, hogy amíg Farczady Mihály bejegyzései mind magyarul történtek, októberben — a világosi fegyverletétel és az aradi tizenhárom kivégzés után —

a szabadfalusi káplán az anyakönyvben már nem merete a magyar nyelvet használni, hanem a bejegyzést latinul eszközölte.

A bejegyzésnek másik érdekessége és ugyancsak az akkori idők hatása alatt történt, hogy a honvédek ebben a bejegyzésben már rebelleseknek vannak feltüntetve. Csak így együttesen: rebellesek, mert egyenkint minden adat hiányban már nem tudták neveiket felsorolni.

A honvédek csontjai mellett sok mindenféle apróságot találtak. Az egyik csontváznál a szív táján meglehetősen nagy golyó feküdt. Alighanem Kartácsból származott. Valószínűleg ez oltotta ki a hadfi életét, amikor behatolt mellébe és szívét egy pillanat alatt megállította. A tömegsírban találtak egy pipát is. Valamelyik honvédé lehetett. Agyagpipa, az oldalán most is világosan olvasható felírás:

„Privilegierte Wiener Gesundheitspfeife.“ A pipa szára már rég elkorhadt, megsemmisült a földben, de néhány kovadarab, mellyel a honvéd tüzet csiholt a pipába, megmaradt. Ott találtak meg egy posztódarabkába csavarva a lajbizseb tájkéján.

Ugy az egyes sírokban, mint pedig a tömegsírban számos attilagombot találtak. Róvátka, hosszukás magyar gombok ezek.

Az ujjakból, melyek ezeket dobogó szívek fölött begombolták, már csak a zörgő csontok maradtak meg.

Az összes csontokat egy erre a célra készített koporsószerű ládába tették. A ládában jól elzárt tokban van egy pergament is, melyen rajta vannak a régi szabadfalusi anyakönyvi bejegyzések, valamint a hősök esontjainak megtalálási körülményei, végül az új sirbatétel története és időpontja. A pergament szövege különben beiródott az anyakönyvbe is. A drága csontokat tartalmazó ládát ujonnan készített kriptában helyezték el. A kriptá fölé pedig Szabadfalu lakosságának áldozatkészségéből siremléket emeltek melynek fölavatása, valamint a hős honvédek földi maradványainak újból való eltemetése kegyeletes keretek között ment végbe.

Kubán Endre.

Temesi földbirtokos és orosz leány regényes házassága és harca a házasság elismeréséért

Temesvár, július 11.

Ha nem beszélne nek mindennél világosabban a bírósági akták, akkor nyugodtan a fantázia szüleményének lehetne tartani azt a történetet, amely a messzi kaukázusi hegyekben fakadt szerelemből indult ki csukaszürke mundérban, hogy egy mindent rendbehozó boldogító bírósági ítélettel érjen véget.

Egy temesmegyei gazdag földbirtokos család aktív főhadnagy tagja 1916-ban a Bruszilov harcok idején orosz fogságba került.

A Kaukázusba vitték, ahol a fogolytábor parancsnokával csakhamar megkedveltette magát és nagyobb szabadságra tett szert, mint fogolytársai. A kis városkában kedvelt tagja lett az előkelő társaságoknak és egy tüzes szemű, szép előkelő orosz leány figyelmét is magára vonta. A figyelemből szerelem, a szerelemből pedig házasság lett. Boldogan éltek, de a szovjeturalom elején a férfiben felébredt a honvágy, fogta fiatal asszonyát, egyéves kislfiát és indult haza a buzáttermő drága Bácságba. Utja Perzsián át vezetett. Itt a házaspár minden holmija elveszett. Így el-

veszett az a bőrönd is, amely a házassági tanusítványt tartalmazta. Végre elérkeztek Temesvárra és beadvánnyal fordultak a temesvári törvényszékhez, amelynek kérték házasságuk érvényességének a kimondását. Időközben leveleket menesztettek az angol diplomácia útján Szovjetországra is, ahonnan azonban azt a választ kapták, hogy az anyakönyvi hivatal iratai elhaladtak és nincs módjukban a házasságot igazolni. A temesvári törvényszék okiratok hiányában elutasította a házasság érvényességének a kimondását. Néhány nap előtt azután a bukaresti perzsa követség

értesítette a házaspárt, hogy a nyolc év előtt elveszett összes bőröndök megkerültek és rendelkezésükre állanak.

A temesvári ítélőtábla legközelebb tárgyalja az ügyet, amely immár csak formalitás, hiszen a fiatalok most előterjesztik a birtokukban lévő anyakönyvi kivonatot és igazolják, hogy a cári világban annak rendje és módja szerint kötöttek házasságot és a házasságuk érvényes.

Schöffner Mihály szállító-cég

raktár és autórakodó helyiségeit augusztus 1-jével Hunyadi-ut 68 szám alá (Spitzer-féle szódavizgyár épületébe) helyezte át. Beraktározás. Költözködés. Tömegfuvarozás. Autófuvarozás: Lugoj — Arad — Oradea-Mare.

Telefon 3-71, 11-37

Vasárnapi csevegés: a repülési lázról és másról

Lindberg, Chamberlain után tel most már Byrd őrnagy is átrepül az Óceánt, sőt még előtte két kanai repülő is keresztül jutott a Csendes-óceán ismeretlen ködtenger fölé s ki tudja, mit hoz holnap, kik és hányan fogják követni még a bátor és vakmerő elszakot, akik nem rettentek vissza kezdet nehézségeitől és az ember haladás és kultura nevében kockáztatták az életüket, egy olyan püdukeióért, amelynek gyakorlati értéke még csak a messzi jövő feladataiból fog előtűnik kibontakodni.

Tisztelet és becsület a bátor kísérletezőknek, hozsanna és üdvözlés azoknak, akik az ember akaraterejével legvürték az újabb ismereteket, de a hozsanna és éljenző óriási forgatagában kissé talán arra is kellene gondolnunk, hogy a ma helyzetünkben, mely semmiképpen sem mondható a legrözsásabbnak más feladatok is állanak előttünk mint az Atlanti Óceán átrepülésének megismétlése. Nem akarunk ünneprontók lenni, nem keressük mindenáron az elégedetlenkedést ott ahol az ünneplésnek van helye a tömeg hangulatához képest. Azonban mindenkinek észre kell venni hogy az emberi fantázia és lelkesezés a legtöbb esetben túlzásokba viszi egyes kísérletek komolyságát és ugyanakkor megfeledeznek olyan fontos dolgokról, amelyek a napi életben sokkal inkább szorongatják. Az első lelkesedés elhangzása után végre most már le kell esillapodniuk a kedélyeknek, meg kell látnunk azt a szomorú valóságot, amely a mindennapi életünkben itt lobog a szemünk előtt, hogy rengeteg a megoldásra váró feladat és a nagyvilág-égés utáni föleszmélésben, még mindig nagyon kevés a komoly alap, amelyre építeni lehet. Vagy talán nem látják az örökké ünnepelni akarók, hogy egész Európában fokozódik a nyomor, kevés a munkaalakalom, hiányosak a szociális intézmények és nincs komoly akció arra, hogy az egyes nemzetek megtalálják az egymás felé vezető normális és kiegyenlítő utat. Lehetetlenség, hogy ezekben az időkben, amikor épkezláb ember munkájára szükség van, ne érdekelje más az emberiséget, mint egy bravuros sportteljesítmény, amelynek kivitelénél néhány ember kockára tette az életét. Volt idő, amikor milliók tették kockára az életüket és vakon mentek előre a halálba, mert küldték őket és mégsem történt ilyen hatalmas erejű ünneplés és ilyen széleskörű propaganda teljesítményük után, mint most, mikor néhány elszánt ember neki vágott az Óceánnak.

Ideje, hogy végre magukra eszméljenek az örömmámorban újonogók, ideje, hogy/visszatérjünk a komoly és építő munka mellé, amely egyéb igen fontos céljai mellett, talán megfogja teremteni az Óceán repülő kísérletének gyakorlati hasznát is. (K. E. K.)

ROMANOVSKY ERNŐ
ablakredőnykereskedés és szerelés

TIMISOARA
186 Str. General Foch (Fröbl) No. 12

Visszatérő riportok az újságírás műhelyeiben

Kétszer és többször megjelent riportok a fák hercegéről, az oroszországi nő szerelméről, két malteres leány fagyaltjáról és Ferenc József volt osztrák császár és magyar király borbélyáról

Temesvár, július 10.

Az újságolvasó bizonyára sok-sok újságot olvasott már életében és bizonyára tud is azok között faj szerinti különbséget tenni. Nem is akarom én most kioktatni az olvasókat arról, hogy mi a politikai riport, mi az eseményriport, mi az színes riport és a többi. Csupán az ugynevezett visszatérő riportokról akarok valamit írni. Ezeknek kétféle fajtája van. Az egyik

kor csak maga a téma tér időnkint vissza, a másik az, amikor maga a kész riport jelenik meg újra meg újra, de ez utóbbi esetben természetesen más-más lapban.

A visszatérő riportok első válfaja

évente egy esomó újságban járul a közönség elé. Karácsonykor, husvétkor, meg pünkösdkor az újságok mellékleteket szoktak adni

és ilyenkor a szerkesztő kiadja az utasítást a riportereknek:

— Fiúk, kézirat kell a mellékletre!

A fiúk pedig mind-mind fogadkoznak, hogy lesz eredeti és érdekes riport. De erre természetesen időt hagynak maguknak. Az idő pedig mulik de a riport nem készül. Mikor aztán a szerkesztő nagyon szorítja őket, mert őt viszont meg a nyomda nyaggatja a kéziratért, akkor sietve ellátogatnak a szegényházba, a kórházba, a kártyavetőnőhöz, az ügyészségi fogházba, a tömegszállásra, a pálinkabutikba, az élelmiszerpiacra, a zálogházba, a mentőkhoz, a város legöregebb emberéhez, a kártyaklubba, a temetőbe, a meteorológiai intézetbe, a városi könyvtárba, a muzeumba, valamely koldustanyára és készülnek a fürgé eredeti riportok. Igaz, hogy ezekről a témákról a lapok minden esztendőben közölnek riportokat.

De valamennyi riportert azt hiszi, hogy az ő írása erről a tárgyról különb, mint az a hétszázhetven hét riport, melyet eddig erről a tárgyról összeírtak.

A közönség pedig látja a címet és mondja magában, hogy erről talály is olvasott.

Sokkal érdekesebb azonban a visszatérő riportok másik csoportja. A háboru elején Temesvárra került egy Téglás Ödön nevű újságíró. Az egyik napilaphoz szerződött és mikor beköszöntött, kéziratot tett le a szerkesztő asztalára.

— Hajnalban jött meg a vonatom, beültem a kávéházba és unalmamban megírtam ezt az elsőhírt.

Elsőhírnek nevezik a szerkesztőségben azt a hangulatos kis cikket, mely a hirrovat élén kacérodik az olvasóval. Téglás Ödön elsőhírének A fák hercege volt a címe. De Téglás Ödön olyan vándormadár volt, amilyen sok van az újságírás berkeiben. Nem sokáig maradt Temesvárott. Elkérült Kolozsvárra. És az egyik kolozsvári laphoz csakhamar ott diszelgett A fák hercege című elsőhír.

Néhány hét múlva ugyanez az elsőhír a Nagyváradi Naplóban pompázott jelöl annak, hogy Téglás Ödön barátunk a Pece parti Párisban pusztítja az üres kéziratpapiroszt.

Ki tudja, hogy aztán még mely városok újságledőin nyomtatták le A fák herceget, amelyről különben kiderült, hogy már Temesvár sem első születéshelye, mert előzőleg már Sze-

ged és még előbb Kecske-mét olvasóinak is szerencsésük volt hozzá.

A mult esztendőben a kolozsvári Keleti Újságban egy Marosvásárhelyről keltezett cikk jelent meg. Ez a cikk Kucserova Annáról szól, egy oroszországi nőről, aki öreg asszonynak öltözve a háboru alatt kémkedett az osztrák-magyar csapatok között az oroszok javára, de megismerkedett egy magyar főhadnaggyal, akit megszeretett és aki viszontszerette. A háboru végén elváltak és most Kucserova Anna, aki nem tudta feledni szerelmét, utána-jött Marosvásárhelyre, mert a fiu odavaló volt. Ott azonban nem talált a főhadnaggyra, mert az időközben meghalt és Kucserova Anna feketeruhában, gyászba borult, sirva indul vissza Oroszországba. Ezt a riportot a Keleti Újságnak akkori marosvásárhelyi tudósítója írta. Ez a fiatal és jó poéta újságíró később kivált a Keleti Újságtól és Temesvárra jött, ahol belépett egy itteni lap szerkesztőségébe.

És csakhamar megjelent Temesvárott is az érdekes riport Kucserova Annáról, aki messzi Oroszországból, ahol kémmő volt és megismerkedett egy magyar főhadnaggyal, eljött a vőlegényét keresni.

Ebben a riportban azonban az elvesztett vőlegény temesvári volt és Kucserova Anna, aki Marosvásárhelyen a Transylvánia-szállodában lakott, Temesvárott a Grand Hotel Ferdinándban bérelt elegáns szobát.

Úgyes visszatérő riportokat írt Török Sándor fiatal újságíró. Neki azonban mentsége az, hogy mint szépiro ügyes humorista és így visszatérő riportjaival voltaképpen csak megmarad reszortjában. Török Sándor másfél esztendőn keresztül Temesvárott dolgozott. Akkoriban a Liget-uton új palota épült. Két leány maltert hor-

dott az épületnél — így írta meg ezt egy szép riportban Török Sanyi — és a déli szünet alatt egy utcai fagyaltostól fagyaltot vásároltak, melyen összevesztek és melyet, mikor bírónak hívták, egy kőműveslegény bekapott előlük. Török Sándor Temesvárról visszatért Kolozsvárra, ahonnan elindult volt és az Ellenzéknek lett a munkatársa. És egy szép nyári napon olvashattunk tőle riportot az Ellenzékben, hogy a Jókai-utca egy épülőfélben levő háza előtt két malterhordó lány utcai fagyaltostól fagyaltot vett, összevesztek, hívták a közös ideál kőműveslegényt, aki ügyitelkedett, hogy bekapta a fagyaltot. Török Sándornak van még egy másik jeles visszatérő riportja.

Eredetileg Temesvárott írta. Az Eötvös-utca 6. számú házában felfedezte Ferenc József volt udvari borbélyát. Eltekintve attól, hogy ez a borbély sohasem volt Temesvárott, annál kevésbé az Eötvös-utcában, a riport tényleg kedves volt.

Mikor Török Sándor Temesvárról Kolozsvárra tért, ott se maradt sokáig, hanem Budapestre ment, ahonnan a Keleti Újságnak írogatott cikkeket. És egy szép napon a Keleti Újságban riport jelent meg, amelyben Török Sanyi beszámol róla, hogy Budapesten, a Ferencvárosban és pontosan a Tompa-utca 9. számú házában felfedezte Ferenc József egykori borbélyát. A borbély neve és a vele folytatott párbeszéd szakasztott ugyanaz volt mint Temesvárott. Lám, milyen véletlen, hogy Ferenc Józsefnek Temesvárott és Budapesten is van ekszborbélyja, mindkettőnek ugyanegy neve van és mindkettő egyformán nyilatkozott Török Sanyinak az elhunyt királyról.

Kolum Bácsi.

Karszallagos pályaudvari nénike

aki fiatal lányok erkölcsére ügyel, pipázó férfiak, szivarozó nők, volt miniszterek egymás között és más bukaresti érdekességek

Bukarest, Julius 9.

Bukarest mindig érdekes és mindig akad valami, ami megkapjon. Most is: kilépsz a vonatból és látsz egy koros, piros karszallagos nénikét. A nénike a piros karszallaggal azt jelenti, hogy Bukaret előbbrejutott egy lépéssel. Mert a néni az ifju leányokat gyámolító és védő nemzetközi ligának bukaresti pályaudvari kiküldöttje és várja a tanácsra szoruló átutazó leányokat. Sok ifju leány utazott a vonaton, de mindegyik ellebegett előtte: nem szorult tanácsra egyiksem. Tempora...

Bukarest választ. De nyoma sincs a választási izgalmaknak. Nincs más gondja a fővárosi honpolgárnak, mint az, hogy miként védekezze a hőség ellen. Mert hatvan fokos meleg teszik tönkre az embert Bukarestben. És ne tessék zokon venni, ez a hőség mégis fontosabb minden választási kampánynál.

Uj divat is van. Amerre végigszarladsz kocsin, autón, gyalog vagy a nagyszerű bukaresti villamoson, mindenütt pipás embereket látsz. A nők

még mindig drágák, szépek és fessek. És azt hiszem, irigylik a férfiakat és a rossz bukaresti cigarettá miatt legközelebb szintén ráfanyalódnak a pipázásra. A szivarról már kezdenek lemondani.

A politikusokról is valamit. Szerény vidéki szemmel azt hittem, hogy a más pártálláson lévő politikusoknak haragban kell lenni egymással. Én legalább így tapasztaltam Temesvárott. De alaposan csalódtam ebben a naiv vidéki hitemben. Mert például künn vacsoráztam a szosszén és látnom kellett, hogy Valeanu volt avarescánus miniszter szembeül Petrovici ugyan-csak avarescánus miniszterrel — tesszik tudni, aki megígérte az államsegélyt — és a két volt miniszter nem üdvözölte egymást. Ellenben egy kissé távolabb ült Duca, a jelenlegi belügy-miniszter és kedvesen odabicecentett mindkét volt kollégához. Ugyálszik — gondoltam — itt fordítva van. Az egy pártbeliek haragszanak egymásra és jóban vannak a más pártbeliekkel. Vagy egymást okolják a hirtelen bukásért? A vacsora is jó volt.

Az örök női fiatalág

Nem utópia többé, kedves hölgyeim, nem álom és nem varázslat a női fiatalág meghosszabbításának kérdése, ha nem is örökös időkre, de legalább jó hosszú ideig. Minden nő egyetlen vágya, hogy sokáig szép és fiatal maradjon, hogy sokáig ne jelentkezzen fölőtte az elmulás elremitő és borzongató szele, melyet az évek mulása eddig minden esetben fokozatosan magával hozott. De csak eddig. A tudomány emberei ma már segítségükre sietnek hölgyeinknek azzal, hogy tudományos és komoly kísérleteikkel és munkájokkal olyan operációkat képesek tökéletesen végrehajtani, amelyek nemcsak megakadályozzák az illető paciens megöregedését, hanem jó egy-néhány esztendővel még vissza is fiatalítják. Woronoff, a kiváló orosz orvosprofessor indította meg mirigyátültető kísérleteivel a megfiatalítás lázának lavináját és azóta hol titokban, hol nyíltan férfiak és nők egész serege veti alá magát a megfiatalítási műveletnek. A siker csak nagy ritkán marad el s ha voltak még aggodalmaskodók, akik kételkedtek az eredményben és féltek az esetleges következményektől, azokat megnyugtathatja teljes mértékben Pálmay Ilka, a kiváló magyar színész nő kísérlete, aki szintén alávetette magát és a legnagyobb sikerrel a megfiatalítás operatív művészetének. Minden előnynek megvan a maga hátránya is és amennyire örülünk, hogy végre hölgyeink is megtalálták az utat az örök fiatalág felé, éppen úgy jogos az aggodalmunk is, hogy ebből a sikerből divatot fognak csinálni azok a hölgyeink, akik talán már le is mondtak mindörökre az elmult fiatalágról és seregestől fogják magukat alávetni a fiatalító műveletnek. Az örömbe tehát kétségtelenül egy csepp iröm is fog vegyülni azok részére, akik a fiatalágot és szépséget a maga természetes eredetiségében és nem fölmelegítve és visszavarázsolva szeretik és képzelik el. Baj van tehát mégis, hölgyeim az örök fiatalággal — a férfiak szempontjából. Igaz ugyan, hogy Önök edes keveset törődtek eddig is ezekkel a szempontokkal és a saját hiúsági kérdéseiket mindenkor előtérbe helyezték a férfiak szempontjai mellett. Most sem fognak tehát sokat törődni az aggodalmakkal. Fő az, hogy az első színész nő eredetien megfiatalította magát és ezzel megindította az áramlatot a fiatalítás divatja felé. Fiatalodjanak tehát hölgyeim, felejtsek el a második és harmadik virágzás mulását s lehetséges, hogy a kisimitott ráncok és a megfiatalított kedélyek mellé visszakapják esetleg az élet fiatalító lehetét is...

POPOL

Láb-ápolókrém és Láb-izzadás elleni

szor. Este lábviz után egy mogorónyi nagyságu Csanda-féle POPOL-lal lábait jól bemasz-szoroza s evvel egy csapásra megszüntette a leg-makacsabb lábizzadást, kelletlen szagot, égő érzést, pöffedséget. Lábat öden, frissen tartja, a járását végtelenül kellemessé teszi. Hatása utólag-hetetlen. Ár 35 L. Kaplós gyógyszertárban és drógnál-ában. Készíti Csanda-gyógyszertár, Oradea

Uri szabóóság

valódi angol szövetek raktára

Kirity József

Belváros, Szentgyörgy-tér 4, I. emelet.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52

Kiadóhivatal: 2-52

Nyomda: 10

Felelős szerkesztő lakása: 2-42

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az ókirályságban 4 lei. Külföldön előfizetési díj egész évre 900 lei, fél évre 500 lei.

Felelős szerkesztő:

VUCHETICH ENDRE Dr.

Hazudik

ferdit és tudatosan forgatja ki a valóságot tehetetlen dühében a Temesvári Hírlap, hogy nem lehet egyedüli nyomtatott közvélemény, nem lehet egyetlen sajtóorgánuma a bánási magyarságnak. Zavarja üzleti köreit, hogy a magyarság érdekeit becsületesen szolgáló lap is létezhetik és ez nem engedi a sajtószolgálatot monopolizálni. Hazudik, mikor azt írja, hogy a Déli Hírlap „némi kárörömmel” ad „tendenciózus és valótlan” hírt róla, hogy bukaresti híradás szerint a kisebbségi blokk állítólag nem érte el a minimális két százalékos szavazatarányt és ha ez a bukaresti hír, melyet fentartással közlünk, megfelelne a valóságnak, akkor a kisebbségi blokk egyetlen jelöltje sem jutna a parlamentbe. És tudatosan állít valótlan, amikor felveti a kérdést, hogy vajon nekünk vérzik-e a szívünk paktum után? Nem a magunk igazolására íródnak ezek a sorok, hiszen akkor túlságosan le kellene alacsonyodnunk, hanem mert ismét szükség merült fel annak, hogy a Temesvári Hírlapnak kissé a körmére koppintsunk. Beesületes magyar szellemet, önzetlen kisebbségi mentalitást a legjobb akarattal sem tanulhatnánk a Temesvári Hírlapnak sem eredeti, sem ollózott cikkeiből. Igazán szemérmelenség kell hozzá, a magyarságot éppen annak a Temesvári Hírlapnak kisajátítani, amelynek kisebbségi életünk rövid múltja alatt is elég változatos volt politikája. Szemérmelenség kell hozzá, bennünket a paktumos politika iránti szimpátiával vádolni, akik kezdetől fogva közdöttünk a kisebbségi blokk eszméje érdekében és csak az egységbontásnak még a látászata elkerüléseért vetettük alá magunkat a többség határozatának. Talán felrisszítjuk egy kissé a Temesvári Hírlap elgyengült emlékezőtehetőségét. Ez akkor volt, mikor a Temesvári Hírlap a községi választások idején a nemzeti párttal való kacérkodás után egyszerre lelkes híve lett a liberálisokkal való paktumnak. Még pontosabban akkor, mikor a Temesvári Hírlap nyomdájának bérleti szerződését a várossal meghosszabbították. Vagy elfelejtette volna a reformistákkal való kisdud flirtet? És most egyszerre a Temesvári Hírlap lesz a becsületes magyar kisebbségi politika őrangyala? Vagy csak nem előfeltétel, hogy akármelyik szerkesztője a lapnak előbb a vörös piszkító tűz lángjain menjen keresztül? Nálunk senki sem dicsékedhetik Jilavával. És tisztában voltunk a Temesvári Hírlap elismerése nélkül is, hogy a Déli Hírlapot magyarul írják. Ugyanezt nem mondhatjuk a Temesvári Hírlapról, mely a nemzeti parasztpárttal tartó cionisták kedvéért feltalálta azt is, hogy mint arathat győzelmet két különböző párt ugyanazon a választáson. Vértó szívvel szavazzanak a magyarok és svábok a kisebbségi blokk listájára. — írta a Temesvári Hírlap. Ebben az egy mondatban benne van egész kisebbségi politikája.

Fejszével meggyilkolta az apját de a szörnyű bűnről a gyilkos legény anyja is tudott

Óbecse, július 9.

Szabó Mihály óbecsei gazda 1926 december 17-én kora reggel gyalog indult el tanyájára. Azóta azonban nem látta többé senki. A felesége bejelentette az esetet a csendőrségen, amely megindította a nyomozást, de eredménytelenül. Az asszony aztán messze vidékről egy jóst hozatott, akinek ezer dinárt fizetett. A jós, aki a multba is lát, elmondta, hogy Szabó Mihály visszament Oroszországba, ahol sokáig volt hadifogoly és ahol orosz felesége is van. Az eltűnt ember esetét már mindenki elfeledte, amikor most a csendőrség váratlanul névtelen levelet kapott. A levélíró elmondta, hogy Szabó Mihályt meggyilkolták és holttestét elásták. A nyomozás megindult

és a csendőrség letartóztatta Szabó Mihály tizenkilenc éves fiát, Mártont, aki beismerte, hogy apját ő gyilkolta meg. Haragudott az apjára, mert az többször megtagadta tőle a kért pénzt és mikor az apja kijött a tanyára és az istállóba ment, hátulról fejszével leütötte, majd a holttestét az udvaron elásta. A csendőrség a jelzett helyen a hullát meg is találta. Letartóztatták a gyilkos fiu anyját is, aki a gyilkosságról tudott és annak idején a jós ember elhívását csak azért rendezte, hogy a gyanút elterelje. Megállapították azt is, hogy Szabó Márton nemrég szökekedett az anyjával, amikor köztük szóba került a gyilkosság is. Ezt meghallotta egy béresgyerek, aki erre megírta a névtelen levelet.

Fekete Mihályt beperelték zenészei és Galetta bonviván hátralékos járandóságuk miatt

Temesvár, július 10

Fekete Mihály színigazgató arra való hivatkozással, miként megírtuk, hogy a színház nem megy, elboesította az operettszemélyzet nagy részét és a zenekart is, de ezeknek hátralékos gázsiját nem fizette ki. Többszöri egyezkedés és a polgármester közbenjárása után az ügyel most a városi iparhatóság foglalkozott. Galetta Ferenc bonviván és a zenekar képviselőjében Wirth János jelentek meg az iparhatóságnál, mely a Fekete Mihály igazgató elleni keresetüket tegnap tárgyalta. Galetta Ferenc előadta, hogy Fekete Mihály május havi gázsijából hétezer és június havi teljes gázsijával, harmincötezer, összesen

negyvenkétezer leiel adósa. Fekete Mihály a tegnapi tárgyaláson a követelést elismerte, azonban kijelentette, hogy pénze nincsen és nem fizethet, de mihelyt áruba bocsátott műtárgyaiból befolyik annyi, hogy ezt a tartozását kiegyenlíthesse, azt haladéktalanul megteszi. Wirth János a zenekar képviselőjében előadta, hogy Fekete igazgató a zenekarnak június második felére eső fizetésével, összesen ötvenhatezer leiel tartozik. Fekete Mihály ezt a tartozását is elismerte és a megfizetésre ugyanolyan módon hajlandó, mint Galettával szemben. Fekete Mihály elismerése alapján az iparhatóság holnap hozza meg ítéletét.

JULIUS TIZENHETEDIKÉN MEGNYILIK A PARLAMENT. Bukarestből jelentik: A hivatalos lap legutóbbi száma királyi kéziratot közöl **Bratiano** Jonel miniszterelnök ellen jegyzésével, amely szerint a népképviselőt mindkét házát az eredeti tervtől eltérően már július tizenhetedikére hívja egybe.

— **Mardarescu újra hadügyminiszter** lesz. Bukarestből jelentik: Liberális körök véleménye szerint valószínű, hogy Anghelescu Pál vezérkari főnök lesz és Mardarescu tábornokot nevezik ki hadügyminiszternek.

— **Elhunyt iskolaigazgató.** Wittenberger János, glogováci igazgató-tanító 68 éves korában meghalt. Wittenberger 1859-ben született Aradon és ugyanott végezte a tanítóképzőt. 1879 óta Glogovácson működött mint kántor és tanító, majd 1905-ben nevezték ki igazgató-tanítónak. A kitűnő zenész, pedagógus és széphangu kántor negyvenhat évi kötelességtudó munka után mult év szeptember elseje óta nyugdíjban volt. Nyugodt napjait, csak a zenének szentelte. Halála Glogovácson mély részvétet keltett.

— **Négy gyermek tragikus halála.** Párisból jelentik: Lyon mellett a Rhone folyón egy hattuág család csolnakkirándulást tett. A víz a csolnaktól elragadta és felfordította. A szülők megmenekültek, a négy gyermek azonban odaveszett.

A

szenátorválasztás

alkalmával is minden

magyarejelre szavaz

MANIU HELYESLI A KISEBBSÉGI BLOKK MEGALAKÍTÁSÁT. Kolozsvárról telefonálják: Maniu Gyula a nemzeti parasztpárt elnöke tegnap Kolozsvárra érkezett és ez alkalommal kijelentette, hogy a kisebbségek részéről okos dolognak tartja, hogy megalakították a kisebbségi blokkot. Talán kevesebb képviselőjük lesz a kisebbségeknek, mintha a liberális párttal kötöttek volna paktumot, de nem ez a lényeg. A politikai erőpróba már jórésztben bevált és ez sokkal nagyobb jelentőségű.

— **Új jogszerinti szenátor.** Bukarestből táviratozzák: A semmitűző jogszerinti szenátornak, deklarálta Lupescu tábornok, volt vezérkari főnököt.

— **Letörlik a drágaságot Magyarországon.** Budapestről jelentik: A hatóság érélyes intézkedéseket tett a magas élelmiszerárak letörésére. Ennek hatása alatt tegnap a főzélekek ára ötven százalékkal esett.

— **Megbüntették a szavazástól tartózkodókat.** A választásokon részt nem vett szavazókat tudvalevőleg a törvény ötszáz lei pénzbüntetéssel sújtja. A temesvári negyedik választási körzet elnöke már érvényesítette a törvény ezen rendelkezését és a körzetéhez tartozó választók közül hatszázharminckilencet, akik a szavazástól távolmaradtak, ötszáz lei pénzbüntetéssel sújtotta. Ezeknek a listáját már össze is állították és elküldötték a városi hatóságnak. A városháza 22. számú szobájában van a lista közszemlére téve naponta reggeltől délután hat óráig. Az érdekeltek öt napon belül felelkezhetnek a járásbírószághoz, amely indokolt esetben törli a büntetést.

— **Zászlószentelési ünnep.** A jőzsefvárosi Schubert-dalegylet augusztus 14-én és 15-én zászlószentelési ünnepet rendez. A zászlóanya Tietz Antalné, Tietz Antal karnagy neje lesz.

— **Bérelt helyek a vonatokon.** Bukarestből táviratozzák: Tegnap életbe lépett a vasutügyi államtitkárság új rendelete, amely szerint a gyors és ekszpresszvonatokon előre lehet helyeket bérelni. A rendelkezés szerint csak az elsőosztályon lehet a helyeket fentartani és egyelőre csak a Bukarestből kiinduló vonatokon. A hely fentartásért ötven leit kell fizetni az egész jeggyel utazó utasnak, míg száz leit a bármilyen vasuti kedvezménytel utazóknak. A fentartott helyet táblával jelölik meg és azt legalább tizenöt perccel a vonat elindulása előtt el kell foglalni. Szó van arról, hogy a hely rezerválást bevezetik a nagyobb erdélyi és bán-sági állomásokon is, de egyelőre ennek a technikai megoldását keresik.

— **Nagy szénrendelés a villanytelep részére.** A városi villanytelep részére legközelebb tizenkétezer tonna szenet rendel meg a város. A fűtőanyag felét a petrozsényi és felét a lupényi szénbányákból szerzik be.

— **Halálos utazás egy autóbuszon.** Belgrádból jelentik: A viljevíri autóbusz Obrenovácánál a töltésről egy harminc méteres mélységbe zuhant. Az utasok közül heten meghaltak, a többiek súlyosan megsebesültek. Egyedül egy pap maradt teljesen sértetlen. Az utasok között volt egy anya is két gyermekével, aki mikor az autó csuszni kezdett, egyik gyermekét kidobta a kocsiból, a másikkal együtt lezuhant a mélységbe és szörnyethalt.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Babrák Elvira, Schatteles Hilda, Nicoara Viktor, Deák János, Mihalik András, Jamvitz Sándor. Meghalt Grosz Károly 25 éves korban. Házasságot kötöttek: Huszár József és Gradiskai Róza, Kristóf István és Rausch Margit, Heinrich György és Krausz Stefánia.

Csak két ellenzéki pártja lesz a liberális kormányának a kamarai választások alapján

Temesvár, július 10.

A belügyminiszteriumban a különböző kerületekből beérkezett választási eredmények alapján most folynak azok a számítások, hogy egy-egy párt a szavazatok hány százalékát kapta meg és így jut-e mandátumhoz. Az ország háromszáznyolcvanhét mandátumból az eddigi számítások szerint körülbelül háromszázötvenöt kap a liberális párt, ötvennégyet a nemzeti parasztpárt és tizenhetet a kisebbségi blokk. A liberális többségnek két ellenzéki pártja lesz és pedig a nemzeti parasztpárt és a kisebbségi blokk.

A kisebbségi blokk a liberálisokkal szemben erősebb ellenzék lesz, mint amilyen ellenzéke a néppárti kormányának a liberális párt volt, mert a liberálisoknak Averescu alatt nem volt annyi mandátumuk, mint amennyi most van a kisebbségi bloknak.

Esikmegyében a kisebbségi blokk az abszolút többséget kapta és azért két mandátumot kap. A két esiki képviselő Willemer József dr. és László Dezső lesz. A többi megyében a kisebbségi blokk százalékarány szerint jön számításba és a két esiki mandátumon kívül még tizenöt képviselői mandátumot kap. Temesmegyében a kisebbségi blokk a leadott szavazatok huszonnyolc százalékát kapta.

A temesi mandátum Kräuter Ferenc dr. volt képviselőnek

— **Kegyetlenül bántalmazott leányka.** Óbecséről jelentik: A község főterén két asszony haladt és velük ment egy hat éves leányka. Egyszerre az egyik asszony bortal ütött kezdte a gyermeket, a másik pedig azt kiáltotta, hogy fojtsa meg. Az asszony erre a gyermeket a földre teperte és fojtotgatni kezdte. A járőrök csak nehezen tudták a kisvályt kiszabadítani. A rendőrség a két asszonyt előállította és akkor kiderült, hogy nevük Surján Magda és Ördög Anna. A kisvályt Surján Magdának a gyermeke. A két brutális asszony ellen megindult az eljárás.

— **Megdíesért tanítónők.** A temesvári elemi iskolák és kisdudvók legutóbb kézimunkakiállítást rendeztek. A kiállítást Popovici Athanasz dr. tanítóképző intézeti igazgató, Fratei Romulusz tanfelügyelő, Murgoi Elena háztartási iskola igazgatónőjének részvételéből álló zsüri vizsgálta felül és a következő tanítókat és óvodásokat díjazta részint 1875, részint 1500 leies pénzzalalammal: Vulpe Gyula, Nistor Emil, Cloase Ilona, Jonescu Livia, Wolf Mária, Fuchs Jakab, Putici Gyula (Kiszető), Jivan Szlavica (Zsebely), Boroanca Lukrécia, Jancu Mihály, Lungu Szabina, Turturea Kornélia, Lungu Emilia és Paun Mária.

Lábizzadás és ennek kellemetlen következményei kellemetlen égési fájdalom ellen **PEDISON** lóbsó a legbiztosabban segít.

— **Meghalt az utcán.** Merkl Béla ötvenhat éves napszámos tegnap a Belvárosban az utcán hirtelen összeesett és mire a járőrök hozzáiettek, már halott volt. Weisz Feodor dr. hatósági orvos megállapította, hogy Merkl Béla halálát szívizélhűdés okozta. Hulláját a belvárosi temető halottasházába szállították.

* **Szabadon választhat** a szabók közül, de legjobban teszi, ha Wenczel János Besenyey telepi szabót választja, aki kilenczáz leírt készit modern öltönyt.

jut. A legtöbb százalékot a kisebbségi blokk harmincöt százalékot — Nagyküküllőben kapta. Itt Roth Hans Ottó kapja a mandátumot.

Legkisebb százalékot — tizenegyet — a blokk Szamosmegyében kapta. Kisebbségi képviselő lesz a következő megyékben: Nagyszeben Brandsch Rudolf, Kisküküllő Gyárfás Elemér, Brassó Connerth Frigyes, Szilágy megye Jósika Miklós báró, Szatmár Paál Árpád dr., Arad megye Jakabffy Elemér, Kolozsvár Bethlen György gróf, Marosvásárhely Szoboszlai László. Beszterce-naszódban Connerth Artur dr. Ezenkívül kisebbségi képviselők lesznek még Fogaras, Torda, Bihar és Szamos-megyékben. Egy kisebbségi képviselő lesz a besszarábiai Cetatea-Albában is, ahol a németek annyi szavazatot adtak le a kisebbségi blokkra, hogy ezzel egy mandátumot biztosítottak ennek.

A belügyminiszteriumban már elkészült a választási statisztika. Eszerint a liberálisok 1,707,528 szavazatot, tehát az összes szavazatok 61.97 százalékát kapták. A nemzeti parasztpárt szavazatainak száma 467,093, ami 16.97 százalékának felel meg.

A kisebbségek összesen 182,860 szavazatot kaptak, ami 6.7 százalékának felel meg.

A többi párt nem érte el az összes szavazatok két százalékát. Összesen volt 3,581,332 szavazó, ebből 2,751,688 választó szavazott le.

— **Nines ivóvíz Triesztben.** Triesztből jelentik: Isztriában hónapok óta nem volt eső és ennek következtében nagy szárazság állott be. Triesztben a ciszternák vízvezetékei kiapadtak és ezért ivóvízben nagy a hiány. A város magasabb részei és a kikötő csak a nap bizonyos óráiban kapnak vizet.

— **Véresre verték politizálása miatt.** Zentáról jelentik: Dallos György volt városi tisztviselő elmúlt estén kissé ittasan távozott a vendéglőből. Alig haladt néhány lépést, három ismeretlen suhanc jött vele szemben, akik előtt elkiáltotta magát: „Eljen Pasicz!” Az egyik suhanc rákiabált, hogy hogyan mondhatilyent, hiszen Pasicz már régen meghalt. A másik két suhanc erre hirtelen hátról fejbesújtotta Dallost, aki koponyacsonttörést szenvedett. Az összevert ember ijedtében ekkor azt kiáltotta, hogy „Eljen Jovanovic”, mire az orrára vágta bortal, ugyhogy orrcsontja összetört. Dallost néhány órámulva ájultan találta két hazafelé parkoló pincér, akik beszállították a közkörházba. Dallos állapotja súlyos, de nem életveszélyes. A suhancokat keresi a rendőrség.

* **Hölgyek figyelme!** Aki divatkülönlegességet jól és olcsón óhajt beszerezni, keresse fel Bellák divatüzletét. Belváros, Jenőhegy-utca 12.

— **Kisebbségi közlöny.** Ezen a címen Budapesten tegnap hetilap indult meg, amelynek felelős szerkesztője: Vukov Lukács. A hetilap a magyarság problémáját teregeti ki tiszta, éles megvilágításban, utal arra a sorsközösségre, gazdasági, szociális és kulturális érdekkapcsolatra, amely a magyar kisebbségek és az anyaország népe közt fennáll.

* **Zsuzsi étteremben** ma, vasárnap az étlap a következő: Ragout-leves, töltött paprika, sült liba garnirunggal és tejsavas uborka salátával, almás pite. — Hétfőn az étlap ez: Rizsleves, savanyu burgonya sertéscombbal, foghagymás borda garnirunggal és salátával, palacsinta ízzel. Egy menü ára 50 lei, amely házonkívül is kapható. Vasárnap egész nap nyitva.

JÓNAPOT KIVANOK, kedves olvasóm. Elolvastad lapunk egy másik helyén azt a cikket, amely a visszatérő riportokról szól? Lám, lám, minő véletlen szerenese, hogy a Temesvári Hírlap éppen most produkált ilyen visszatérő riportot. Junius 13-án a Déli Hírlapban egy cikk jelent meg, melynek a címe volt: A férfiak forradalomra készülnek a nők ellen. Ezt a cikket átvágta tőlünk egyik kassai lap és még a nyomdai beosztást — ki-kezdéseket, kövérrel kiemelt részeket — is megtartotta. A Temesvári Hírlap, melynek a világ minden részén vannak tudósítói, így az északi sarkon, Haparandában, Zéderandában és Kamati-purában is, meglátta a riportot a kassai lapban és azzal a meggyőződéssel, hogy az olvasója hiány fogja: nini, megint érdekes dolgot írt az amerikai tudósító, átvágta és leköszölte. Leköszölte a címtől kezdve szóról szóra, a bekezdésekkel és kövérített részekkel együtt. Így járt vissza ez a riport Temesvárra. A jó öreg Temesvári Hírlap egyenesen a Déli Hírlapból is kivághatta volna az érdekes cikket, ha kissé körültekintőbb lett volna. De hát pechje volt szegény Té Hának. Nem is esuda. Az a riport a Déli Hírlapban éppen 13-án jelent meg. Ez pedig peches nap.

— **Budapestre utazó olvasóinknak** páratlan kedvezményt nyújt a Keleti-pályaudvarral szemben levő, elsőrangú Park-szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árából pedig 10 százalék engedményt ad a legutóbbi előfizetési nyugta felmutatása ellenében.

— **Villanylámpára akasztotta fel magát.** Szabadkáról jelentik: Lázicsics Julia hatvankilenc éves asszony, a palicsi Julia-villa tulajdonosa, hálószobájában a villanylámpára felakasztotta magát. Az asszony, aki régtől fogva idegbetegségben szenvedett, nála lakó unokáját elküldte a strandra fürödni és annak távollétében követte el végzetes tettetét.

— **Az angol munkásszövetség vezetője a szovjet ellen.** Londonból jelentik: A Carlyle vasuti konferencián Thomas, a munkásszövetség elnöke beszédében élesen elítélte Oroszországnak Anglia ellen viselt dolgait, valamint azt, hogy a szovjet pénze az angol forradalmárokat. Hangsúlyozottan követelte, hogy az oroszok ezzel a metódussal hagyjanak fel. Kijelentette, hogy az angol munkásság ilyen eszközökkel nem hagyja magát vezetni.

* Évek óta a legjobban keresett és legnépszerűbb fogápolószer a FARMODONT fogkrém és szájjavító. Kiváncsra mintát és leklámanyagot ingyen küldünk. Kérte szállít a «Farmocor» és bérmentés. Kereskedés és laboratórium, Timisoara.

Sport

A nemzetközi tenniszverseny tegnap elért eredményei a következők: Férfi egyes I. Velvárth—Poulieff 6:3, 6:4; Máthé—Dörner 6:1, 6:0; San Galli—Balázs 6:2, 4:6, 6:4; Schimmer—Luppu dr. 3:6, 1:6. Női egyes I. Fülöpné—Waldnerné 6:2, 6:4; Giurgiutné—Ziszovits L. 6:4, 6:2. Férfi egyes II.: Papp, Székely, Velvárth között fog eldőlni az elsőség. Vegyes páros Dörner—Fülöpné: Deutsch—Wienerné 6:1, 6:3; Máthé—Arató K.: Poulieff—Schlosszerné 6:2, 6:3. Férfi páros: Luppu dr.—Dörner: Balázs—Velvárth, Buday—Mannheim: San Galli—Poulieff párok között oszlik meg a győzelem. Ma délután sor kerül az elődöntőkre: a férfi egyes bajnokságért Poulieff és Dörner fognak küzdeni, ami már előre érdekes és élvezetes játékot biztosít.

Egy mozgalmas nap az osztrák fővárosban

Jean d'or utolsó levele, amelyben beszámol Bécsben szerzett egyéni impresszióiról, eseményekben gazdag útjának utolsó epizódjáról

Még a szegény jó Pluvius, akivel pedig már sok összetűzésem vala, is dézsával ontotta könnyeit, amikor — ne tessék megijedni! — vérző szívvel elhagytam a kies Svájcot, hogy nekem már csak harmadik osztályra futott gyors, gyorsan hazautazzam. Meg akarom azonban azzal nyugtatni, hogy azért sajnálatra méltatlan voltam, mert a legtöbb külföldön közlekedő vonat harmadik osztályának még legelrejtettebb helyein is szebb és teljesebb berendezést láttam, mint amilyennek nálunk az elsőben kellene lennie.

A rosszfordult időjárás által befolyásolva direkt haza akartam utazni, de „Wien, Wien, nur Du allein“ előtt az ég teljesen kiderült és vele fel a kedélyem is úgy, hogy mégis kiszálltam, mert nem akartam azt a bécstelenséget elkövetni, hogy elkerüljem és így Bécsben sem hagyom megiratlanul, habár közismert volta miatt csak egyéni dolgokat írok meg.

Természetesen persze éppen megint egyszer véletlenül mintavásár volt ott és így nagy utánautozás után kaphattam csak egy egyelőre fürdőszobát, amely azonban olyan száraz volt, hogy önerejéből még tisztázódásomat sem tudta nyelbe ütni.

Első napi programom: élvezetes gőzfürdő, villásreggeli a „Reichenbergi Beisl“-ben, ahol egy milliomas mellé került, akinek olyan kiapadhatatlan volt a szomja mint a pénzforrása, mert már a hatodik korsó ősforrást itta; bekukkantás a Szt. István templomba; két villamos körseta, amelyeknél egy pár szivar által a kocsivezetőket kalauzaima tettem; megállás Schönbrunnban, ahol a nagyon kellemes és szép parkot, valamint a barbár módon szögletesre nyesett nagy fasorok között sétálva megtekintettem a még mindig látványosságba növő pálmaházat, amelyben egy pár palma már az üvegtetőn át külön dudorokba nőtt; majdnem megnéztem az állatkertjét és végre a Schloss Restaurantban kitűnően ebédeltem.

Délután lóverseny vesztéssel, azután Práter uszonnával, továbbá mozi alvással, Rathauskellerben vacsora, táncbár sétával jobbra és száll ide — szálloda. Kitesz összesen egy fél millió koronát, amelybe nincs beleértve sem a lóversenyi játék, sem a séta, éppen úgy, mint a programomban nem is említettem a műsoron kívüli számot sem.

Rövid három napot töltöttem még a császár (morzsás) városban.

Egy teljes napot a mintavásár beharagolásával töltöttem, amely ezúttal igazán imponálóan szép és gazdag és amelyen én is közreműködtem, amennyiben különösen a technikai kiállításán igen sok tanulságot — nevetni fog — szűrtem le. A művelő rész leírásával nem akarok senkit sem megsérteni és így csak egy pár szóra

érdemes és kóztató apróságot említek meg.

Egy kedves meglepetése és hatásoz ujjitáa a mintavásárnak az igen terjedelmes kostolócsarnok, ahol minden élvezhető és élvezhetetlen élelmicikkből és italból — a legdrágábbakból is — potom áru mintákat adnak.

Nagy látogatottságnak örvend még a rádió-sürgöny pavillon is, amely hentesüzemben az ember szeme előtt készítik és fogyasztják a biztosan friss bécsi virsli. A húst ott aprítják, abálják, töltik, füstölik, a tormást aztán kifőzik és nyomban megeszik.

Ugyanígy bemutatja ott a Tabak Regie az egész cigarettagyártást, de itt már nem az egész procedura gillt, mert a dohányt itt csak aprítják, töltik és füstölik. (Torma nélkül lesz élvezve, csak hajszákkal!) Érdemes látnivaló még a szabadban elkerített nagy autódrom, ahol bárki is kipróbálhatja a motoreklytől kezdve kiállított benzines és villamos járműveket.

A francia szabónők kiállításánál összetalálkoztam az általam Párisban vett ruha ikertestvéreivel is, amely azonban itt nagyon magasan tartotta az orrát, mert pontosan az ötszörös árért kínálták. Amikor e miatt egy ártatlan kérdéssel meginterbárányoltam, a szép direktiszt, az vesésem és velésem csak azt aranyköpte, hogy ő nem ingyenélő. Én azután erre — ugy-e szintén elmésem — azt mondtam, hogy pont a szép ruhával akar maga keresni? pedig az csak még ront magán.

A legviccesebb azonban a bécsi szücsök kollektív kiállítása volt. Itt egy óriási terem közepén egy hatvan négyzetméter nagyságu pódium volt felállítva. A kikiáltó bekonferálta a kiállító nevét, a ruhát vagy a kabátot, amely fellép és erre egy-egy elsőrangú próbanő lejtett végig és körül lassu shymmi, foxtrott vagy keringőléptek és fordulatokban zongorakiséret mellett a pódiumon. Ennél kevesebb reklámot még igazán nem láttam, de hatásos is volt, mert még én is feljegyeztem magamnak egy pár címet — a kisasszonyoktól.

És most a városban folytatom bécsi revümet, amelynek azt a címet adhatnám, hogy: Ha nincs ló, jó a számár is, vagy Minden zsák megtalálja a foltját. Azért referálom még hamarosan el még azt is, hogy még merre és hogy jártam, hogy bebizonyíthassam, hogy még egy nagyvilági út után is tud Bécsben is szórakozni még az is, aki a várost kívülről is tudja.

Megnéztem egy nagy revüt, amely teljes utánzata a franciának, egy kis bécsi humorral fűszerezve, de látszik bennök az igyekezet, hogy hamarosan egészen nekievetkeződjének a párisi revüknek.

Láttam egy igazán elsőrendű cirkuszelőadást, amelynek a clouja (nem állatot jelent) egy papagáj egyetem volt, amelynek tizenhete nem numerus clausulált hajlottorru beszélő hallgatója precíz feleletekkel kolokvált a földrajz, történelem és számtanból. Ha valamelyik tévedett, akkor az iskola legkisebb tanítványa mindig helyesen odamondta neki, hogy nem helyes.

Meglátogattam Marica grófnőt is, de nem beszélhettem vele, mert éppen valami jubileumot ünnepelet és nagyon sokan voltak ott. Ellenben — milyen kiszámíthatatlanok a véletlen utai — a sorszomszédnőmben egy fess gráci unokanővéremre buktam (sajtóhiba, a kan kimaradt a bukkantamból), akit nem láttam már születésem óta, azonban azonnal rokon — nevetni fog — szentesnek ismertem fel. Eleintén nagy kérdőjelet nézett belém ragyogó szép szemével, de miután aztán üllendően meghajoltam, és azt mondtam, hiszen én vagyok a Sunyi Tisimioráról (az orráról könnyű az embert

felösmerni), már kezdett észbe kapni és mire a szindarabnak vége volt, már őszintén be is vallotta, hogy csak azért nem ismert rögtön reám, mert nem voltam frissen beretválva. Ez az ösmeretség aztán megkoronázta estémét, még pedig pár százezer koronával.

Bécsnek megigéző környékét elblitzelem, mert érdekességeinek leírásához már nincs meg a türelmem, csak arról emlékezem meg, hogy Grinzingbe is voltam egy Heueriger-re. Miután megfeledeztem jó cimek után érdeklődni, hát á-tól, té-ig továztam, hogy hová menjek be, míg végre egy kapu előtt egy lilaszínű orrot láttam, amelyet egy csapós viselt. Ez nekem elég jó ajánlólevél volt és betértem.

Eltaláltam. Csak az időt nem találtam szintén el, mert korán jöttem, a zene még nem volt jelen. A zenedíjat azonban megfizettem, mert, amikor már a harmadik negyedliter Spezial Nussdorfernél is még a zenét várva, csak egy véletlenül kérdeztem, hogy mennyivel mérrik a bort, csekély 60.000 koronát mondtott literjéért, de meghökkenésemet látva hozzáfűzte, hogy a zene miatt olyan drága. Azután még jobb (olv. drágább) bort kínált a gazda, de én fizettem és azt mondtam, hogyha már Döbling szomszedságában vagyok, hát előbb még oda megyek orientálódni. Ha ott tartanak, visszajövök.

Bécsben aztán egy másik kabaréba mentem, ahol — hogy jobban megértjük egymást, hát románul mondom — már 240 lejért sikerült az utolsó asztalorsban elhelyezkednem. Itt meg 30C lelt kellett a legolcsóbb kötelező üveg borért fizetnem, ami szintén borzasztóan felháborított.

Miután már borozóba és kabaréba is voltam, hát éppen csak még egy bávéra voltam meendő, amikor egy transparens mulatóküz utasított a közeli „Ejjeli menedékhely“-re, ahol — mint a Farmodont — lángbetűk hirdetik, hogy nincs borkényszer. Ez a bor ugyan — nevetni fog — szeget ütött a fejembe, de a cégér olyan jó volt, hogy odamentem. Hát egy olyan jófajta Beesali csárda volt. Kívül kávéháznak nézett ki, belől aféle bár volt. Tudtam, hogy borul járok itt is. Még ott sem akartam maradni, már lehúzták rólam a kabátot és velem együtt egy fekete (kávé) is helyezkedett el asztalomnál. Miután a borital nem volt kötelező, hát egy báritalt erőszakolt magára az én költségemen egy bártünder. Ez már annyira megindított, hogy fizettem. Egy mokka 30.000 (mert asszongya, hogy dupla volt), egy flipp 60.000 (indokolás nélkül, pedig biztosíthatom, hogy még szódavíz sem pezsgett benne), borralaló és ruhahárral kerek és fütyül 100.000 kronesi.

De azért mégis jól mulattam, ami kor a főzenész ur, még mielőtt nem adtam neki semmit, nagy hajlongással megköszönte a kívánt adományt, én azonban pre nem okupáltattam magamat és elindulatom, nem fékezve elmentem, dacára annak, hogy a kijáratnál még egy személy portaskálódott.

— Vége. — Mit gondol, mit állok most még? Rekapitulálok. Azaz, hogy csak álnék, mert ezen állásponatomat fel kell adnom, miután hosszú utazásom szép emlékei oly tömegesen túlulnak agyamba, hogy nincs az a gyorsíró struccotoll, amely ezeket olyan hamar szóvá tudná tenni. De amikor ide-oda futbalozok felejthetetlen emlékeimmel, végül mégis csak azt az eredményt kell kihirdetnem, hogy 10:1 Páris javára. Párist magát gondolom, nem az ottani tartózkodást, mert hát lehet egy Párisban egyáltalán tartózkodni — valamitől? Nem mintha olyan jó dolgom lett volna ott, hiszen

még aludni sem volt időm, hanem Páris fogalmát magasztalom, amelyről előbb ott fogalmat kell alkotnia az embernek, mert hozzáfogható nincs. —

És ha most kedves olvasóimnak szívét a bánat sötét felhője borítja is el amiatt, hogy leveleimen immár nem fognak bosszankodhatni, úgy fogamoztassa meg szívükben a vigasztalás édes magvát ama körülmény, hogy máris megint utazom.

Isten velem!

Jean d'or.

Legutóbbirat: Meg van ugyan még az írói vénám, de vénám is utammal így egy kis megifjító vérkeringést akarok belé vinni, ha ennek folytán mindjárt — nevetni fog — a nyájias olvasók is keringeni fognak belé.

Jó, jó, majd aztán írok!
Isten velük!

Nagy elégedetlenség a temesvári postavám miatt

Temesvár, július 8.

Az Averescu-kormány első időszakára esett az az intézkedés, amely a temesvári kereskedői és ipari körökben elégedetlenséget váltott ki és amelynek megszüntetésére most élénk akció indult meg. A temesvári postavámnál ugyanis a szabályszerű vámnyilatkozatok kitöltésére a közlekedésügyi miniszterium által autorizált vámirodák működtek és tekintettel arra, hogy ezek a vámirodák versenyeztek egymással, igen természetes, hogy ügyfeleiket igyekeztek minél pontosabban kielégíteni.

Alig volt eset, hogy tévesen kiállított vámdeklaráció miatt kereskedőket vámbírságban részesítettek volna.

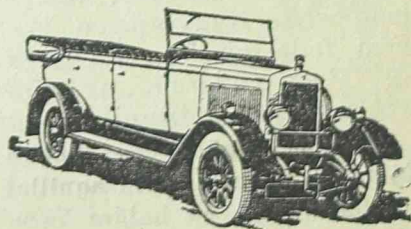
Ezt az intézkedést Papacostea akkori postavezérigazgató hatályon kívül helyezte, a postavám területére engedélyezett vámirodák koncesszióit visszavonta és egy céget monopoljoggal ruházott fel. Ez az intézkedés hátráltatta az elvámolást, ami viszont a fekbérilletékekben jelentkezett. A temesvári postavám egy hónap alatt átlag hatezer külföldi esomagot szállít különböző temesvári cégeknek és elképzelhető, hogy az elvámolással megbízott cég képtelen volt a gyors vámolást elvégezni.

Azonkívül igen sok esetben olyképpen állították ki a vámdeklarációkat, hogy nemcsak a deklaráló iroda, hanem a kereskedő is pénzüntetésben részesült és a tekintélyes vámbírságok jegyzőkönyvei még most is a pénzügyminiszteriumnál fesszenek felebbezés alatt.

Ilyen körülmények között nemcsak az egzisztenciájukban megtámadott vámirodák, hanem a temesvári kereskedői érdekképviseletek is mozgalmat indítottak a monopólium eltörlése érdekében. A bukaresti vámvezérigazgatóságához is eljutott a temesvári kereskedők panasza és legutóbb a vámvezérigazgatóság egy kiküldött vezérfelügyelője a helyszínén hallgatta meg a temesvári kereskedők panaszait, akik írásban is bejelentették sérelmeiket.

MORRIS

„the Wheel of the World“

Morris Motors Ltd.
Cowley-Oxford, England

Vezérképviselate:
KARNER EDE
automobilosztály

Temesvár, Uri-u. 12. :: Teleion 8-90.

Szomorú temetés

Irta: B. Divéky Géza.

A fák sárga leveleit bus szél-zenével temette az ős, a nagyvárú izzó fénytengerben égett, az emberek úgy jártak az utcán, mintha temetésre mennének: sötéten, komoran, némán, mintha örökre csak ifjúságukat temették. Ez a város a huszadik századé volt. Itt mindenki gyári munkás volt, mindenki ziláltan, kormosan, horpadt mellet itta a mindennapi legszükségesebbet, a pálinkát. A gyönyörű napot csak a palotákban lakó gazdagok élvezhették, minden csak az övék volt. A szegény ember kora gyermekeségtől kezdve haláláig ugyanabban a gyárban ölte életét; füttyszóra kelt, és füttyszó nélkül is ivott, mert apja is így tette s mert az egész napi por, füst fölszántotta a gégejét. A gyermekek sorvadttal testtel sántán, bégán ott ugráltak a sarkon, ütötték egymást, hogy előbb férközhessenek az idegenek zsebeihez. Tették ezt, mert az apjuk is így tette, mikor gyermek volt.

Az olmos esti szürkületben egymást kézenfogva jött a fiú és a lány. Arcküra a koraihalál már ráfestette fekete rózsáit, horpadt mellükben azért erőteljesen dobogott szerelmes szívük, mintha emberi jogát követelte volna attól a gyenge sovány testtől. Már évek óta együtt mennek, együtt jönnek minden reggel és minden este, de sohasem érezték, hogy milyen az, amikor két fiatal szív szereti egymást. Mindig együtt voltak, mert egy gyárban dolgoztak, s mert egy házban laktak és mert nem is tudták egymást másképpen elképzelni.

Most aztán egyszerre belenyilatott valami a fiú szívébe, átfutott rajta valami ellenállhatatlan érzés, amit nem tudott sehogysem megmagyarázni. Ugy érezte, hogy neki ezt a lányt át kellene ölelni s egy győzedelmes hoszszú csókkal soha többé el nem eresztetni... És hirtelen föltámadt benne a félelem érzete. Hogy ezt a lányt talán majd észreveszi más is, hogy egyszer csak másvalakivel fog munkába menni, más fogja neki piros szallagot venni, más fogja az arcát, a haját csókolni, ami talán majd ennek a lánynak is jobban fog esni és szebben fog arra a legényre nézni, mint most órá.

És egy napon tényleg eljött az a másik. Piros nyakkendőt viselt és nem volt szőke, mint ő, hanem fekete és szőges bakkancs helyett szép finom cipője volt. Egy másik gyárnak az irodájában volt alkalmazva. Egyszer, mikor ő neki nagyon a tüdejére ment a füst és otthon feküdt folyton vért köpve, a lány egyedül jött haza, de egész a házig vele jött az a másik és mikor elváltak az megcsókolta a lány kezét, amit ő még eddig soha sem tett meg. Mindezt az ablakból nézte, ahova odatolta rozoga faalkotmányát, hogy lássa a lányt, ha hazajön — és most hirtelen urrá lett felette a gyöttrő kétségbeesés és a féltékenységek. Durván odavágta magát a deszkaágyra és sirt, ahogy csak nagyon szerencsétlen és nagyon kétségbeesett ember tud sírni. Fekete arcára fátyolt szőttek a könnyek és nehéz, rekedt köhögés fojtogatta.

A nyakához kapott és fojtogatni kezdte magát, de annyi ereje sem volt már, hogy hörgésre bírja a torkát. Elszántan akart végső eszközhöz, a revolverhez nyulni, de meggondolta mert észbe jutott, hogy két-három nap múlva ugys végez vele egy na-

gyobb hatalom. És sokkal szebb is úgy lassan sorvadva meghalni, gyönyörködni még annak a másik kettőnek a szerencsétlen boldogságában. Nevetni egy utolsót, egy igazit, hogy zengjen belé az egész viskó, hogy azt a másik kettőt megzavarja köhögésével, mikor szerelmes szavakat sugdosnak egymás fülebe. Hogy ne tudják egymást megcsókolni... Hogy akkor is rá gondoljanak, mikor boldogok... Hogy rágyja szívüket a félelem. És kacagott hosszú rémes, betegesen örvénylő kacagással. Azok ott a kapu alatt is meghallották és gyorsan szétbentek.

Másnap fekete szekéren fekete koporsót vittek és utána kullogva szárazon sirt egy fekete gyászos öreg asszony... Kissé távolabb ment a másik kettő. A fiú mindig a lány szemét kereste, de az nem mert ránézni, csak ment, ment előre, arca még feketébb volt és piszkos szőke haja eltakarta szakadt ruháját az emberek tekintete elől. Kint a temetőben aztán jajgatva ráborult a sirra és sirt keservesen, a haját tépve. A fiu, aki a fa alatt állt, esendően megfordult és elment, hogy soha többet ne lássák egymást. Arább pedig rekedt kuvikszóra a fák sárga leveleit bus szél-zenével temette az ős.

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál bácsi

Morgó Mackó esetei

Harminchatodik fejezet

amelyben a viszontlátás örömebe egy kis keserűség vegyül és a nemzetes urnak a hazatérés után első dolga, hogy magának a városból parókát rendeljen, végül pedig megrikatja Hümmöge Zsuzsánnát.

Morgó Mackó nemzetes uram nagyon meg volt hatva attól a fogadtatástól, amelyet az erdő lakói a tiszteletére rendeztek. Mikor azonban kiszállott a vonatból és végigtekintett a várakozókön, valami furesza mosolygást látott a szájuk körül. Valóságilag megdöbben, mikor aztán az őzike egészen ártatlanul megkérdezte:

— Igaz, hogy a nemzetes ur egy szerencsétlenség alkalmával elvesztette a fejbőrét?

A nemzetes ur éppen mérgesen akart rámorogni az őzike, hogy elhallgattassa, mikor Tarkaszarka Terka, a csacsogó szarka, aki az egész megérkezést egy fa tetejéről nézte, cserregni kezdett:

Jó napot, jó napot.
vegye le a kalapot,
kiváncsi vagyok nagyon,
a fejbőre hol van?

A mosolygás valamennyi állat szája körül nevetéssé erősödött. A nemzetes ur szét akart köztük csapni, de aztán eszébe jutott, hogy ha haragosnak látják, akkor még jobban gunyolódhatnak. Azért inkább mérsékelte magát és így szólt:

— Ejnye mordizomadta, de kíván-

csiak vagytok. Hát ha éppen tudni akarjátok, tudjátok meg, hogy utközben borzasztóan megfájdult a fejem és azért borogatást raktam rá. És rajta is kell tartanom pár napig, mert félek, hogy szaggatást kapok. Hanem ha majd a fejfájásom elmúlik, akkor majd meggyőződhetek róla, hogy igenis megvan a fejbőröm és hogy az aljas pletyka hazudik.

Morgó Mackó ugyanis így gondolkozott, hogy ha majd megjön a városból a paróka, akkor ki fogja jelenteni, hogy már nem fáj a feje.

Az állomásról elindulva, elől haladt Morgó Mackó nemzetes ur és Muncurkó, a többi állatok pedig jöttek szépen utánuk és hozták a csomagokat. A legnehezebbiket Agyarosi Balambér, a vaddisznó cipelte.

Amint keresztültörtettek az erdőn, a nemzetes ur az egyik bokor mögött Furfangi Fülöpöt, a rókát látta ólalkodni. Ezzel aztán mindjárt világos volt a többi erdei lakos viselkedése.

A gaz róka a hegyeken átvágva előbb érkezett haza, mint a nemzetes urék, akikkel a vonat nagy kerülőt tett. Hazaérve pedig első dolga volt a rókának elmesélni az állatoknak, hogy Morgó nemzetes ur az éjszakai kaland

következtében elvesztette a fejbőrét.

— Mordizomadta, — mormolta magában, — ezt még keservesen fizeti meg a hitvány áruló.

Hazaérve, mielőtt levetette volna az utiruhát és a lakásban szétnézett volna, elkialtotta magát a nemzetes ur:

— Levélpapírt, tollat, tintát!

Levélpapírt és tollat még csak kerítették. De tinta az nem volt, mert teljesen beszáradt a flaskóba, amíg a nemzetes ur a városban volt.

— Hamar egy kis ecetes vizet, — kiáltotta most a nemzetes ur Hümmöge Zsuzsánnára nére.

Szaladt a szakácsné és gyorsan hozta az ecetes vizet a lavórban. Azt hitte ugyanis, hogy a nemzetes ur a fájó fejét akarja vele borogatni. A nemzetes urnak azonban csak egy kanálnyi kellett és azt beleöntötte a tintatartóba, melyben a tinta hamarosan felolvadt. Azonnal nekiült a levélírásnak. Megírta a városi fodrásznak, hogy rögtön küldjön neki parókát. A füle mellől saját mancsulag kitépett néhány szőrszálat, melyet mintának küldött, hogy a paróka milyen színű legyen. Aztán lepecsételte a levelet és a fürge Mókus Rókust azonnal a postára szalajtott vele.

Elhatározta, hogy addig is, amíg a paróka megérkezik, otthon rostokol. Különbösen is úgy látta, hogy elég dolga van egyelőre a ház körül.

Elsőnek is Hümmöge Zsuzsánnára nére háziszámadását nézte át. Ugy taláta, hogy sokat adott ki Hümmöge Zsuzsánnára néni és miközben a nemzetes ur a háztartási könyvet lapozgatta, nem is állhatta meg szó nélkül:

— Hallja, Zsuzsánnára asszony, maga nem valami nagyon spórolt, amíg én odajártam. Ehun-e, itt van irva, hogy török bors három lei, imhol meg paprika öt lei, emitt pedig szegfűszeg négy lei, sáfrány két lei, gyömbér hat lei, babérlevél egy lei. Ha nem takarékoskodik, úgy tönkre megyünk.

Felpattant erre Hümmöge Zsuzsánnára asszony:

— Nézze meg az ember! Pár lei miatt, amit füszerre adtam ki, úgy ordít a nemzetes ur, akár egy sakál. Maguk ellenben nehéz ezreket dobóztak el a városban! Nem volt elég a pénz, amit magukkal vittek, hanem még nekem is kellett utánuk küldeni! Hát nem a nemzetes ur írta, hogy adjam el az egész méztermést és küldjem el a pénzt, hogy a városi lumpolásra teljen?! És mégis nekem mondták, hogy tönkre megyünk!

A nemzetes ur belátta, hogy Hümmöge Zsuzsánnára szakácsnénak igaza van és azért nem szólt többé semmit. Azonban mentől jobban hallgatott a nemzetes ur, annál jobban kerepelt a szakácsné.

— Hát azt érdemeltem én sok évi hűséges szolgálataimért, hogy most megbánt? Rám fogja, hogy tönkre teszünk! Nem akarom én tönkre tenni és még ma elmegyek a háztól!

Könnyei olyan sűrűn hullottak, mint záporosó. A szeméit a két tenyérére törölgette és kiment a konyhába.

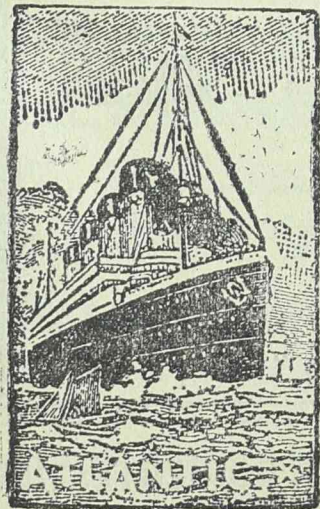
Mikor aztán sokára nem jött vissza, a nemzetes ur kiment utána a konyhába és éppen akkor ért oda, amikor a holmiját a ládába csomagolta. Marasztalta, de hiába. Akkor aztán eszébe jutott, hogy oda adja neki azt az ajándékot, amit számára a városból hozott. Beszaladt a nemzetes ur a szobába és onnan visszatért egy esipkés főkötővel. Erre aztán a duzzogó Hümmöge Zsuzsánnára néni is megvigasztalódott és mindent szépen kicsomagolt a ládából.

... Eddig szólt a heti ének jó szülőké jó gyermekének. Hogy mi lesz a folytatása, minden gyerek majd meglátja. Csak várjon pár napig szépen, akkor aztán elmesélem. Várjatok hát vasárnapig és tortát egyetek addig.

GRAND HOTEL PARK NAGYSZÁLLODA

BUDAPEST VIII., Baross-tér 10.
Telefon: J. 330-82, 331-83.

Budapest legnagyobb és legkényelmesebb szállodáinak egyike 200 szobával a Keleti-pályaudvar érkezési oldalával szemben. Központi gőzfűtés, állandó meleg és hideg vízszolgáltatás. Szobák 3 pengőtől feljebb. Kitűnő konyha. Fajborok. Családi kávéház elsőrangú cigányzenével, nyári terrasszal. Különtermek.

Az utazók figyelmébe!

Kanada, Észak-, Közép- és Délamerikába

utazók szives tudomására hozzuk, hogy temesvári irodánkat — amely eddig a belvárosi Hunyady-utca 8. sz. alatt volt — a Józsefvárosba: Uri-utca 4/a szám alá (Str. I. C. Bratianu 4/a.) helyeztük át. Ugyanekkor az Arad és vidéki utasaink kényelmére Aradon is irodát nyitottunk.

Felvilágosítással és prospektussal díjtalanul szolgál:

Románia legnagyobb utazási irodája

„ATLANTIC“ S. A. R. utazási iroda N. Brück & Co.
Timisoara-Józsefváros, Str. I. C. Bratianu — Arad Bulev. Regele Fererdinand
(Uri-utca) 4/a. (Boros Béni-tér) 37.

Tusnádfürdő

klimatikus gyógyhely a villa Máriában szobák még előjegyezhetők.

Bővebbet a tulajdonosnál

Keller István gyógyszerésznél Erzsébetváros, Vöröskereszt gyógytár.

Felöltőszerű gummikabát 700 lei
Angol szövetgummikabát 1100 lei

Idei gummifürdősapkák 25 leitől kezdve.

Nagy választék mindennemű fürdőcikkben.

Szőnyeg és Linoleumház

Tulajd.: POPPER GYULA IV., Bp. Bénelöt (Körsút-B) 8. Koberl-ház Tel: 18-75

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Alláskeresőknak 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Házasság

55 éves özvegyasszony vagyok, férjhez mennék 55-65 év körüli olyan uriemberhez, kinek lakása és háztartása van. Választ kérek „jó család” jellegre a kiadóba.

18 éves barnahajú, babaarcú urileány vagyok. Kevés hozományom is van, férjhez mennék intelligens 25-30 év közötti uriemberhez. Levelet kérek „Egyedül vagyok” jellegre a kiadóba.

Alkalmazás

Nagyobb divatúru cég hetenként egyszeri kiakartrendezésre kerestetik. Ajánlatokat kérek „Kirakartrendező” jellegre a kiadóba.

Alkalmazást adunk jóírású hivatalnoknőnek, aki pénztárkezeléshez is ért. Ajánlatokat saját kzzel írva kérünk „Szép írás” jellegre a kiadóba.

Gép- és gyorsíró, aki németül perfektül stenografál, kerestetik iparvállalathoz. Ajánlatokat „Gyorsíró” jellegre a kiadóba küldjenek.

Allást keres

Kezdő gép- és gyorsíró román nyelvtudással állást keres azonnalra. Címet kérek a kiadóba.

Masamodnó nagy gyakorlattal állást keres helyben vagy vidéken. Mayerné, Gyárvaros Bárány-uca 21.

Jó számozó, ügyes gépirni tudó, komoly hivatalnoknő állást keres azonnali belépésre. Címet a kiadóba kérek.

Könyvelésben, számlázásban jártas özvegyasszony állást k.r.s. Szíves megkereséseket „Ügyes” jellegre a kiadóba.

Volt gazdasági ispán keres raktárnoki, pénzbeszedői, irodaszolgai állást. Szíves megkereséseket „30 éves” jellegre a kiadóba kérek. (954)

Lakás

Józsefvárosban 1 szobás mellékhelyiséges lakás gyermektelen házaspárnak kerestetik. Ajánlatot „Józsefváros” jellegre a kiadóba.

Kettőszobás, előszobás lakás kerestetik öszre. Ajánlatokat „Szép lakás” jellegre kérek a kiadóba.

Két pincehelyiség, világos, száraz, utcára nyíló, külön vagy együtt műhely vagy üzlet céljára alkalmasak, kiadók. Cím a kiadóban. (952)

Adás-vétel

Új malomkő 2 pár 36 collos felszereléssel együtt eladó. Bocşa tanító, Ghirc.

Nagy és kisebb perzsaszőnyegek és egy marványoszlop. gobelinképek, olcsón eladók. Cím a kiadóban. (939)

Garvenz gyártmányú szívó-nyomó kut 27 méter csővel, 2 köbméteres víztartállyal, egy bor szívó-nyomógép helyszűre miatt eladó. Ugyanott egy kis butorozott szoba kert közepén nyaralásra igen alkalmas, kiadó. Cím a kiadóban. (955)

Bélyegek, régi román, belga, francia bélyegek olcsón eladók. Cím: Krauszné, Parkszanatorjum, II. emelet, délelőtt 10-11 és délután 4-6 között.

Különbéle

Elektromosan hegesztünk motorfejeket, tengelyeket és géprészeket teljes garanciával Friedrich Testvérek hegesztő-telepe, Timisoara. (908)

Elveszett a Helicon nyomda közelében egy Lambert János névre szóló villamos bérlet. Megtaláló kéri a Déli Hirlap kiadójában leadni, mert másra nézve ugyanis értékét veszítette.

Boiangeria Bănăţana

Bulevardul Carol No. 62

legjobban és olcsón fest, tisztít vegyileg. Munkák leadhatók Fraţii Schön, Józsefváros, Bonnáz- és Kossuth Lajos-utca sarkán, Reismosóda, Józsefváros, Török-utca és özv. Pollák Martinné, Gyárvaros, Duschnitz mellett. 227

MOZI.

Belvárosi Mozi: Vasárnap-hétfő (10-11)
Gyárv. Mozi: Szerda-csütörtök. (13-14)
Mehalai Mozi: Szombat (Július 16.)

A hazugság vára

A legszebb, legmeggrázóbb társadalmi dráma.

Klára, Jan szép leánya, hogy apját kiragadhassa a sötét nyomorból, feláldozza egyetlen kincsét, mellyel egyáltalán egy szegény rendelkezik: a becsületét. Az egykori szegény leányból nagyvilági hölgy lesz: gazdag és körülrajongott. De a boldogságot mégis csak az övéi körben találja meg, miután szívét, egész lényét egy egyszerű férfinak ajándékozza, ki látott vetve fiatalkori tévedéseire, őt igaz szívből szereti.

A főszerepekben:

Lon Chaney — Norma Shearer
Monopol: Panamet film Cluj.

Primăria municipiului Timișoara.

No. III. 18415. Dp.

Publicatiune.

Primăria Municipiului Timișoara aduce la cunoștință că cărămida, fabricată la Cărămidařia comunală să vinde în cantitate mare cu prețul de Lei 2000 pro 0/00, ab depositul fabricii (Calea Fradorfului).

Timișoara, la 4 Iulie 1927.

Primăria municipiului Timișoara.

Házhelyek

hosszu részletre közvetlen a Petőfi csárda mellett

feltűnően olcsó árban kaphatók a helyszíni irodában. (688)
Ugyanott téglák is kaphatók.

Könyvszekrény

vennék priváttól.

Szíves megkeresések „Könyvszekrény” jellegre a kiadóba.

Társat keres

iparvállalat üzemnagybőrtáshoz 4-500 ezer leiel.

Ajánlatot „RENTABILIS” jellegre kérek a kiadóba.

Telefon 20-81

„Eclair” Timișoara WEISZ-palota

Csillárok,

Rádiók,

Dinamók

I z z ó k } szerelési anyagok
Villamos } vasalók
főzők
porszívók

ACCUMULATOROK

Csillár galvanizálás accumulator javítás és töltés

Házhelyek

építőanyaggal hosszú részletre

(941)

Kardos-telepen

Fizessen

elő a Déli Hirlapra, mert ez a legjobb legfrissebb, leg-

magyarabb és legolcsóbb bántási újság.
Hatva a leggyóhónapr

Ujkisodán házhelyek

olcsó kedvező feltételek mellett eladók.

Építkezést elősegítjük.

Temesvári Hitelbank

(Moravetz könyvkereskedés mellett).

Ha szép akar lenni,

használgon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpuvert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárban, a „Fekete Sas-hoz”, I. Szentgyörgy t. r.

3-6 szobás

modern lakást

keresek.

Dr. Morarescu ügyvéd,
Belváros, Mercy-utca 2.

Cipészek és szijgyártók figyelmébe!

Állandóan nagy raktár az összes külső és belső bőráruban és divatbőráruban. Mélyen leszállított árak.

Gerson Klein utóda Eiben chütz Hermann bórkereskedő, Temesvár-Belváros.

Mész

detailban és vagonfértében jutányos árban kapható
SCHMIEDT BERNÁT fatelepen
Timisoara I., Aradi-ut.
Telefon 20-20.

Valódi

Dalmát-rovarpor

Legjobb irtószerek, svájbogarak, poloskák stb. kipszttására.

Eredeti minőségben kapható:

Kohn Adolf és Fia

üzleteiben, Gyárvaros, Fő-u. 2 és Józsefváros, Skudier-tér 5.

Készíték

divatöltőnyöket garancia mellett

1000 leiert. Fiuöltöny 800 lei, vasalás 60-80 lei. Elvállalok minden szakmába vágó munkát olcsón

Amigó József Józsefv., Begabalsor 26

Nyári vasuti menetrend.

(Érvényes május 15-16l).

Indulás a jözsefvárosi pályaudvarról:

Bukarest felé személyv. éjjel	12.—
Arad felé személyvonat reggel	4.25
Radna felé vegyesvonat reggel	5.24
Báziás felé személyvonat reggel	5.55
Buziás felé személyvonat (csak vasár- és ünnepnapokon) reggel	6.06
Zsombolya felé vegyesvonat reggel	6.20
Arad felé személyvonat reggel	6.25
Resica felé személyvonat reggel	6.30
Perjámos-Valkány vegyesvonat reggel	6.45
Bukarest felé gyorsvonat reggel	7.50
Arad-Nagyvárad felé sz. v. d. e.	8.05
Gyér felé vegyesvonat délelőt.	8.20
Nagyszentmiklós-Csanád sz. v. délelött	8.35
Buziás felé vegyesvonat reggel	8.40
Bukarest felé személyvonat d. e.	9.40
Jugoszlávia-Keresztes délelött	9.50
Zsombolya-Szeged felé sz. v. d. e.	11.10
Zsombolya felé szimplon délután	12.15
Arad felé gyorsvonat délután	12.17
Resica felé gyorsvonat délután	12.20
Buziás felé személyvonat d. u.	1.31
Arad felé személyvonat délután	1.55
Zsombolya felé vegyesvonat d. u.	2.—
Radna felé vegyesvonat délután	2.15
Perjámos felé vegyesvonat d. u.	2.30
Valkány felé vegyesvonat d. u.	2.30
Karánsebes felé személyvonat d. u.	2.40
Nagyszentmiklós felé személyvonat délután	3.45
Csanád felé személyvonat d. u.	3.45
Resica felé személyvonat délután	3.50
Báziás felé személyvonat d. u.	5.03
Bukarest felé személyvonat d. u.	5.10
Keresztes-Jugoszlávia felé v. v. délután	5.20
Gyér felé vegyesvonat délután	5.30
Bukarest fele szimplon délután	6.43
Buziás felé személyvonat d. u.	7.45
Arad felé személyvonat délután	7.50
Zsombolya felé vegyesvonat d. u.	7.55
Zsombolya felé gyorsvonat éjjel	10.57
Arad felé gyorsvonat éjjel	11.10

Érkezés a jözsefvárosi pályaudvarra:

Aradról személyvonat éjjel	2.35
Bukarestből személyvonat reggel	5.40
Zsombolyáról vegyesvonat reggel	6.15
Gyérrel vegyesvonat reggel	6.28
Nagyszentmiklósról személyv. reg.	6.50
Csanádról személyvonat reggel	6.50
Resicáról személyvonat reggel	6.51
Keresztes-Jugoszlávia vegyesv. reggel	7.—
Zsombolyáról gyorsvonat reggel	7.13
Buziásról személyvonat reggel	7.15
Aradról gyorsvonat reggel	7.25
Báziásról személyvonat reggel	7.27
Radnáról vegyesvonat reggel	7.32
Karánsebesről személyv. reggel	7.45
Perjámos-Valkány vegyesv. reg.	7.48
Aradról személyvonat reggel	9.05
Zsombolyáról vegyesvonat reggel	9.10
Bukarestből személyvonat reggel	10.41
Bukarestből szimplon reggel	11.50
Arad-Máriaradnáról sz. v. d. u.	12.09
Buziásról személyvonat délután	1.30

(Csak május 15-től szeptember 15-ig közlekedik.)

Gyérrel vegyesvonat délután	1.50
Keresztes-Jugoszlávia vegyesv. délután	4.15
Aradról személyvonat délután	4.34
Zsombolyáról vegyesvonat d. u.	4.45
Báziásról személyvonat délután	5.25
Resicáról gyorsvonat délután	6.—
Radnáról vegyesvonat délután	6.05
Aradról gyorsvonat délután	6.13
Zsombolyáról szimplon délután	6.22
Nagyszentmiklósról sz. v. d. u.	6.30
Csanádról személyvonat délután	6.30
Resicáról személyvonat délután	7.20
Bukarestből személyvonat d. u.	7.35
Buziásról vegyesvonat délután	7.40
Perjámos-Valkány vegyesv. d. u.	7.45
Aradról személyvonat este	10.—
Bukarestből gyorsvonat este	10.33
Buziásról személyvonat este (csak vasár- és ünnepnapokon)	10.45
Zsombolya-Szeged sz. v. este	11.40